

Hoe gaan

Etten-Leur telt rond de 650 straten en wegen. En met de nieuwe wijk Haansberg komt daar een flink aantal bij. Wie bedenkt al die nieuwe straatnamen? En hoe gaat dat eigenlijk in zijn werk?

Hélène Schenk
Etten-Leur

Binnenkort komen ze weer bijeen, de leden van de werkgroep die zich bezighoudt met straatnaamgeving in Etten-Leur. Dat zijn er wat meer dan gebruikelijk. Het is dan ook een grote opdracht waar ze voor staan: bedenk straatnamen voor de nieuwe wijk Haansberg.

De thema's zijn al bekend: landbouwkundige namen of namen van planten. Landbouwkundige namen verwijzen vaak naar agrarisch gebruik, gewassen, werktuigen, percelen of oude beroepen. Denk dan bijvoorbeeld aan Roggestraat, Akkerstraat, Ploegstraat, Maaipad, Hoevestraat of Veenweg.

„Nee, straten met namen van personen, dat doen we liever niet meer”, lacht Maarten Bicknese. Hij is de contactpersoon bij heemkundekring Jan uten Houte. „En zeker geen namen van mensen die nog leven. Zo hebben we ooit een wethouder een straatnaam willen geven. Toch maar niet gedaan. Ik breng maar even de discussie over Piet Heijn in herinnering. Voor je het weet komt boven water dat zo'n persoon in het verleden iets heeft uitgevreten.”

Wat is de meest recente naam die jullie bedacht hebben?

„In de wijk De Streek, net voorbij het kerkhof, loopt een paadje en daar zouden drie huizen komen. Er kwamen suggesties voorbij als Doodlopende weg, Hemelrijkstratje en dat soort namen, maar toen hebben we gezegd: dat gaan we allemaal niet doen. De vraag was of

de bewoners dat wel leuk zouden vinden om in de buurt van een begraafplaats aan de Dodenakker te wonen. Toen hebben we het Streekpad voorgesteld en dat is aangenomen.”

Wat is eigenlijk de oudste straat van Etten-Leur?

„Dat zijn er een paar. De Markt uiteraard, die vroeger overigens de Steenweg heette. Omdat het de enige verharde weg was. Het Moleneind, die tegenwoordig de Bischopsmolenstraat heet en ook de Neerstraat is oud. Die loopt ongeveer parallel aan de Markt, maar ligt lager. Neer dus. Ook de Papenstraat is heel oud. Heeft niet te maken met pausen. Mogelijk vernoemd naar de achternaam van iemand. Vroeger werd een straat ook wel vernoemd naar een persoon die aan die weg woonde of hem in zijn bezit had.”

De Steenweg werd dus de Markt. Gebeurde dat vaker, dat straatnamen veranderd of verbasterd werden?

„Ja, voorbeeld is de Pilsseweg. Terug te vinden is dat dat straatje rond 1550 het Piltestraatje heette. In de volksmond werd dat verbastert. In 1973 werd het veranderd in Pilssestraat en door de gemeente officieel vastgelegd als naam. Een

Ik vind Schoonhout wel een mooie naam

– Maarten Bicknese, Jan uten Houte

de nieuwe straten heten?

◀ **Maarten Bicknese bij het straatnaambordje van de Floralaan, een van de namen die door de werkgroep is bedacht.**

FOTO MORENO MOLENAAR/PIX4PROFS

Hebben jullie intern weleens een conflict over een naam?

„Ruzie? Nee, nooit. Er is weleens iemand die zegt: ik vind die naam wel mooi, of die niet zo mooi. Er valt er weleens een af ook. 't Haantje, bijvoorbeeld. Er bestond ooit een café met die naam in Haansberg. De gemeente vond dat niet handig. Leek te veel op Haansberg, geloof ik. Het is niet altijd helemaal duidelijk waarom een naam het niet haalt.”

Waar komt de naam Haansberg vandaan?

„Het gebied heet al van oudsher Hoge Haansberg. Er zijn hele discussies over, of die naam nou komt van de korhaan, een vogelsoort die daar misschien vroeger ooit gezeten heeft. Ik doe ook onderzoek naar oude veldnamen, de namen van de verschillende deelgebiedjes. Een stuk dat heette Boomgaardje, en je hebt de Paardenwei en de Steenoven. Er heeft dus een oven gestaan, om stenen te bakken.”

„En je had het Berthoutstraatje, Theunisakker en Willemkesakker. Die namen voeren terug naar personen die een stuk grond erfden of verkocht hadden. Dat werd allemaal vastgelegd in het historisch archief. Als het even kan, proberen we ook die historie mee te nemen in ons uiteindelijke advies.”

Wat vindt u zelf een mooie straatnaam?

„Ik vind Schoonhout wel een mooie naam. Ik kan me voorstellen dat het hout hier goed groeide. Schonen betekent rooien, hakken, weghalen. Ik denk dat hier veel gehakt werd, dus.” Het is ook de straat waar Bicknese zelf woont.

grote fout vind ik dat, als historicus zijnde. Dat zou kunnen verwijzen naar een plek waar ooit bomen werden gesnoeid of gekapt. Of misschien woonde er een houtbewerker in die buurt.”

En dan komt er een verzoek van de gemeente om nieuwe straatnamen te bedenken. Hoe gaat dat in z'n werk?

„We komen bijeen met een kleine club. Ik neem contact op met mensen van wie ik weet dat ze in die buurt wonen of gewoond hebben en er herinneringen aan hebben. Dan vraag ik of ze eens mee willen denken. Wellicht kennen zij ook mensen die er ooit woonden en wellicht weten ze iets over hun beroep. Bij de heemkundekring zijn er ook mensen

die veel van Etten-Leur weten.”

Inmiddels is een thema gekozen. Waarom juist dat thema?

„Omdat de Haansberg altijd een landbouwgebied is geweest. En we hadden nog geen wijk in Etten-Leur met dergelijke namen. Wel bomen, maar geen planten. De eerste twee straten zijn al benoemd: Floralaan en Veldbloemenhof. Daarna is Haansberg-Oost aan de beurt, het eerste deel van de nieuwbouwwijk. De twee doorgaande wegen die daar worden aangelegd, wilden we Zaaier en Maaier noemen en onze tweede suggestie was Goudsbloem of Ogenstroost.”

„De gemeente vond Zaaier en Maaier te veel op elkaar lijken, dus ze hebben gekozen voor Zaaier, zeg

ik even uit mijn hoofd. En die tweede straat wordt de Goudsbloem. We waren het er eigenlijk niet zo mee eens dat ze onze twee suggesties combineren. Maar die namen zijn dus vastgesteld. Daarvan hebben B en W gezegd: dat doen we zo.”

Maar er zullen toch meer straatnamen komen?

„De gemeente bepaalt waar de kavels liggen, hoe de huizen komen te staan en waar de voordeuren komen. Kommen er zijstraten of hofjes? Daarna zijn wij pas aan de beurt. Worden het hofjes of clusters van straten, dan zou je voor die deelgebiedjes kunnen denken aan namen van graansoorten, of verschillende soorten onkruid.”

Haansberg uitgelicht

De wijk Haansberg in Etten-Leur moet met 1400 huizen en veel groen het paradepaardje van de gemeente worden. Na jaren van voorbereiding kan de bouw volgend jaar beginnen. In deze serie belichten we alle aspecten van deze nieuwe wijk. **Van-daag aflevering 6: straatnamen.**